

Rigsrevisionens svar på Helsingørs Kommunes kritik af undersøgelsen om anbragte børn

4. maj 2026

I. Baggrund

Helsingør Kommune har offentligt kritiseret beretningen om sagsbehandling af anbringelser af børn og i den forbindelse også udfordret Rigsrevisionens mandat til at gennemføre undersøgelsen.

Kommunen har foretaget sin egen sagsgennemgang. Den viser, at kommunen har overskredet fristerne for henholdsvis den børnefaglige undersøgelse og Barnets plan i en betydeligt lavere andel af sagerne, end Rigsrevisionen har fundet, jf. tabel 1.

Tabel 1
Efterlevelse af lovkrav i anbringelsessager i perioden 2022-2024

	Rigsrevisionens opgørelse	Helsingør Kommunes opgørelse
Ikke rettidig børnefaglig undersøgelse	90 %	44 %
Ikke rettidig Barnets plan	77 %	21 %
Antal sager	39	52

Rigsrevisionen har på den baggrund været i dialog med kommunen efter beretningens afgivelse. Vi afholdt den 28. april 2026 et møde med tre ledelsesrepræsentanter fra Helsingør Kommune.

I det følgende redegør vi for vores resultater og de forskelle, som vi kan identificere mellem de to opgørelser. Vi peger også på mulige forklaringer på forskellene.

II. Opgørelse af rettidige sagsskridt

Indledningsvist skal det nævnes, at Helsingør Kommune i starten af undersøgelsen over for Rigsrevisionen skriftligt har bekræftet, at de kun dokumenterer sagsbehandlingen i DUBU, dvs. det system, hvorfra vi henter vores data til vores undersøgelse.

Kommunen har desuden som led i undersøgelsen besvaret et spørgeskema fra os om deres registreringspraksis. Formålet var at sikre, at vi kunne hente valide data fra deres system. Kommunen angav i sit svar, at sagsbehandlerne i udgangspunktet følger manualen til DUBU, men også, at der er afvigelser fra manualen. De afvigelser, som kommunen pegede på, tog vi højde for i undersøgelsen.

Vi har efter afslutningen af undersøgelsen foretaget en fornyet gennemgang af samtlige af undersøgelsens 39 sager fra Helsingør Kommune og alt det datamateriale fra kommunen, der ligger bag. Formålet har været at kvalitetssikre vores opgørelse og forsøge at forstå forskellen mellem kommunens egen opgørelse og vores. Vores gennemgang giver ikke anledning til at ændre i vores resultater.

Forskel i antal sager

I vores opgørelse indgår der 39 sager i analyserne vedrørende den børnefaglige undersøgelse og Barnets plan, mens der i Helsingør Kommunes opgørelse indgår 52 sager. Forklaringen er, at kommunen har medtaget nogle sager, som slet ikke ligger inden for rammerne af undersøgelsen, jf. tabel 2.

Tabel 2

Population i Rigsrevisionens og Helsingør Kommunes opgørelse

	Rigsrevisionen	Helsingør Kommune
Populationsstørrelse	39 sager	52 sager
Sager, der ligger uden for undersøgelsens målgruppe		6 sager
Sager, der ikke vedrører vores analyseperiode		7 sager
I alt	39 sager	39 sager

Når undersøgelserne ikke tager udgangspunkt i det samme antal sager, kan resultaterne i sagens natur ikke sammenlignes. Helsingør Kommune har på mødet den 28. april 2026 oplyst, at de er enige heri.

Rigsrevisionens resultater fra beretningen

Vores fornyede gennemgang af sagerne har som tidligere nævnt ikke ændret på resultaterne. Resultaterne af vores gennemgang fremgår af tabel 3. Som det fremgår har vi ikke har kunnet identificere en relevant børne-faglig undersøgelse og Barnets plan i forbindelse med afgørelsen om anbringelse i ca. halvdelen af Helsingør Kommunes sager (20 ud af 39 sager). Dette på trods af, at vi fx har taget højde for, at kommunen udarbejder undersøgelserne i Word, og at de kan ligge forskellige steder i DUBU. Resultatet af gennemgangen af de øvrige sager fremgår af tabellen.

Tabel 3
Efterlevelse af lovkrav i anbringelsessager i perioden 2022-2024 (opdelt på årsager til fristoverskridelse)

Antal sager, hvor der ikke er en rettidig børnefaglig undersøgelse	35 ud af 39 sager
Vi kan ikke identificere en børnefaglig undersøgelse	20 sager
Overskrider begge frister	9 sager
Overskrider 4-månedersfristen uden gyldig grund	6 sager
Overholder begge frister	4 sager
Antal sager, hvor der ikke er en rettidig Barnets plan	30 ud af 39 sager
Vi kan ikke identificere en Barnets plan	20 sager
Overskrider fristen	10 sager
Overskrider ikke fristen	9 sager

Note: Den børnefaglige undersøgelse skal være udarbejdet inden afgørelsen om anbringelse, jf. barnets lov, § 46 og § 47, og undersøgelsen skal samtidig være afsluttet senest 4 måneder efter, at kommunen er blevet opmærksom på, at barnet kan have behov for støtte, jf. § 20, stk. 3. Der er enkelte undtagelser fra tidsfristerne.

III. Mulige årsager til forskelle i opgørelserne

Helsingør Kommune har ikke dokumenteret deres egen sagsgennemgang. Men med udgangspunkt i de øvrige kommuners høringssvar kan vi identificere følgende *sandsynlige* årsager til forskellene mellem Rigsrevisionens og kommunens opgørelse.

Generelt

- I ca. halvdelen af Helsingør Kommunes sager kan vi ikke identificere en børnefaglig undersøgelse og Barnets plan. Det kan skyldes, at kommunen – modsat hvad de har oplyst i forbindelse med vores undersøgelse – journaliserer andre steder end oplyst eller fx ikke afslutter deres planer, hvilket gør at de ikke fremgår af vores data fra DUBU. Hvis kommunen havde svaret i høringen, ville vi kunne have taget højde for dette – ligesom vi har gjort for andre kommuner.

Børnefaglige undersøgelser

- Kommunen har muligvis ikke taget højde for, at den børnefaglige undersøgelse skal leve op til to frister, nemlig at den skal afsluttes inden afgørelsen om anbringelse (med undtagelse af akutte sager), og at den skal overholde 4-månedersfristen. Vi har i vores opgørelse taget højde for, om der var tale om akutte sager.
- Kommunen kan også have medtaget børnefaglige undersøgelser, hvor kommunen har overskredet fristen på grund af interne forhold, fx sygdom eller personalemangel. Ifølge Ankestyrelsen er det ikke en gyldig grund. Kommunerne kan kun gyldigt overskride 4-månedersfristen, hvis der er tale om eksterne forhold, fx at kommunen afventer en vurdering fra en psykolog. Vi har vurderet Helsingør Kommunes begrundelser i de sager, hvor fristen overskrides, og finder kun én sag med en gyldig begrundelse. De resterende begrundelser refererer til interne forhold. Vi ved erfaringsmæssigt, at flere kommuner ikke har været opmærksomme på dette.
- Den børnefaglige undersøgelse må ifølge Ankestyrelsen som udgangspunkt ikke være ældre end 1 år, når beslutningen om anbringelse træffes, medmindre der foreligger en socialfaglig begrundelse. Vi har dog medtaget ældre børnefaglige undersøgelser, hvis kommunerne har meldt dem ind med den begrundelse, at de har direkte relevans for den konkrete anbringelse. Vi kan se i data, at Helsingør Kommune har mindst tre ældre børnefaglige undersøgelser, som de muligvis tæller med i deres egen opgørelse. Vi har ikke taget højde for disse, da de ikke lever op til Ankestyrelsens praksis, og kommunen ikke har oplyst, om de alligevel har betydning for anbringelsen.

Barnets plan

- Helsingør Kommune har tre sager, hvor anbringelsen er af kortere varighed, og fem sager, hvor varigheden af anbringelsen ikke er angivet, og hvor der derfor også kan være tale om anbringelser af kortere varighed. Selv i forbindelse med korte anbringelser skal kommunerne ifølge Ankestyrelsen lave en plan for barnet. Nogle kommuner har i forbindelse med høringen oplyst, at de ikke gør det. Det kan også gøre sig gældende for Helsingør.

IV. Dialog med Helsingør Kommune

På mødet den 28. april 2026 drøftede vi opgørelserne og den videre proces.

Vi gjorde på mødet indledningsvist opmærksom på, at der ikke kan stilles spørgsmålstejn ved vores mandat. Rigsrevisionen reviderer, ud over statslige myndigheder, også kommuner og regioner. Dette sker i medfør af rigsrevisorloven. Det er ikke noget nyt eller noget særligt, at Rigsrevisionen inddrager kommunerne i en beretning. Det er sket flere gange før, fx i beretningen om indsatsen over for anbragte børn fra 2016 og beretningen om statens refusion for ophold på herberger fra 2024.

Det fremgår således af rigsrevisorlovens § 5, at Rigsrevisionen har mandat i forhold til kommunerne, når der sker afregning over for staten. Vi har derfor i denne undersøgelse alene set på de anbringelser, hvor der er givet statslig refusion. Helsingør Kommune var på mødet enig i, at vi har fuld adgang til at se på disse sager.

Vi drøftede dernæst undersøgelsen. Kommunen tilkendegav i et brev til Rigsrevisionen den 22. april 2026, at vores kommunikation omkring undersøgelsen har været misvisende. Kommunen troede, at undersøgelsen omhandlede kommunernes lovmedholdelighed i anbringelsessager, men siger, at det har vist sig, at den faktisk handler om kommunernes registreringspraksis.

Vi henviste til, at vi både i et brev til kommunaldirektøren den 6. februar 2025, i et udvidet brev til kommunens kontaktperson den 17. februar 2025 og i en kommunerapport, som vi sendte i høring den 22. september 2025, beskrev undersøgelsens formål. Vi nævnte også, at kommunen naturligvis altid var velkomne til at kontakte os, hvis de havde spørgsmål til undersøgelsen.

Kommunen mener også, vi kunne have været mere hjælpsomme med at identificere de 39 sager, der fremgik af deres egen oprindelige sagsliste. Vi lagde til grund, at kommunen – ligesom andre kommuner – kunne finde sagerne med udgangspunkt i de afgrænsninger, der var angivet i mailen, og som også fremgår af beretningen.

På mødet drøftede vi endelig det faktum, at kommunen ikke afgav et høringssvar på undersøgelsens foreløbige resultater og dermed benyttede sig af muligheden for at kvalificere data, hvis de ikke var enige, herunder at de heller ikke havde reageret, da vi rykkede dem for et svar på, om de kunne genkende de foreløbige resultater.

Helsingør Kommune anerkendte, at de ikke har været gode nok til at melde tilbage til os, og at de havde haft mulighed for at medvirke i forhold til at kvalificere undersøgelsen.

Som det fremgår af beretningen, betyder det manglende høringssvar alt andet lige, at der er en større risiko for, at kommunen kan have gennemført sagsskridt, som vi ikke har kunnet medtage. Særligt, hvis dokumentationen for disse sagsskridt findes et andet sted, end kommunen har oplyst os om.

På mødet med kommunen den 28. april 2026 tilbød vi derfor, at kommunen kunne indsende dokumentation for de sager, der indgår i beretningen, og på den måde få mulighed for at påpege fejl og misforståelser i de 39 sager. Det vil sige benytte sig af den mulighed for høring, som de tidligere ikke svarede på.

Kommunen oplyste, at fejlprocenten ikke er så afgørende for dem, men at de med undersøgelsen kan se, at der er et stort potentiale i forhold til at forbedre deres registreringer, og at der også er noget sløseri nogen steder i kommunen. Kommunen oplyste også, at det resultat, de når frem til, heller ikke er godt nok.

Kommune har efterfølgende den 30. april 2026 skriftligt tilkendegivet, at *"Helsingør Kommune ser ikke, at en fornyet gennemgang af sagerne fra Rigsrevisionens side kan bidrage med yderligere indsigt. I stedet vil vi i den kommende tid fokusere ressourcerne på at ensarte registreringerne til dels også bagudrettet. Målet er at sikre, at flest mulige ressourcer bruges på grundigt og kvalificeret myndighedsarbejde i forhold til børn og familier og ikke på uenighed om registreringspraksis myndigheder imellem"*.

Sandsynligheden taler for, at resultaterne ville have ændret sig, hvis kommunen havde indsendt dokumentation for de sager, der indgår i beretningen. Men vi finder det helt usandsynligt, at de vil ændre sig så meget, at vi kommer frem til de samme resultater, som kommunen selv.

Dette baserer vi på vores erfaringer med de øvrige kommuner i undersøgelsen.

Ingen af de kommuner, som deltog i høringen, har i den forbindelse opnået en forbedring i lovmedholdelighed på niveau med den, som Helsingør Kommune er kommet frem til.

Som det fremgik af beretningen, betød høringen på landsplan, at resultaterne ændrede sig op til 2 procentpoint. I enkelte kommuner gav høringen anledning til ændringer på op til 20 procentpoint i forhold til børnefaglige undersøgelser og 28 procentpoint i forhold til Barnets plan. Der var typisk tale om mindre kommuner med få sager eller kommuner med afvigende registreringspraksis.

Selv hvis Helsingør Kommunes rettelser fører til ændringer i samme størrelsesorden som disse kommuner, vil de stadig have lovbrud i henholdsvis 70 % (børnefaglig undersøgelse) og 50 % (Barnets plan) af deres sager.

Kommunen har oplyst, at de nu vil ændre i registreringerne – til dels også bagudrettet. Konsekvensen er, at vi hverken nu eller fremover vil kunne efterprøve vores eller kommunens resultater i forhold til de 39 sager i undersøgelsen.